

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

Aan de fractie van SP
mevrouw S. Blom

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ

ONDERWERP
Schriftelijke vragen inzake de groeiende
energiearmoede in Maastricht
BEHANDELD DOOR
M. (Max) Müller

DATUM
25 september 2025
Verzonden: 26-09-2025
TELEFOONNUMMER
043 350 4291

BIJLAGEN
--
ONZE REFERENTIE
2025.02703

E-MAILADRES
Max.muller@maastricht.nl

FAXNUMMER

UW REFERENTIE

Geachte mevrouw Blom,

Onderstaand treft u de beantwoording aan van de schriftelijke vragen die uw fractie gesteld heeft.

Vraag 1:

Hoeveel huishoudens in Maastricht bevinden zich volgens de meest recente cijfers in energie-onzekerheid, en hoe verhoudt dit aantal zich tot het Limburgs en landelijk gemiddelde?

Antwoord 1:

Er zijn meerdere (combinaties van) indicatoren om energiearmoede te meten;

1. de betaalbaarheid van energie
2. de energetische kwaliteit van het huis
3. de mogelijkheid om te investeren in de energetische kwaliteit van het huis.

Deze indicatoren kunnen gecombineerd worden. TNO hanteert de combinatie "laag inkomen met hoge energiekosten en/of een woning met lage energetische kwaliteit" als kernmaatstaf; dit is een bewuste ondergrens en geen volledige raming van de problematiek. Voor een completer beeld dient ook de beperkte investeringsmogelijkheden en de positie van huishoudens met een laag-middeninkomen betrokken te worden.

*Op basis van de meest recente [cijfers](#) van TNO en CBS wordt het aantal huishoudens in energiearmoede in Maastricht in 2024 geschat op **10,3%**. Dit percentage ligt aanzienlijk hoger dan het landelijk gemiddelde, dat voor 2024 wordt geschat op **6,1%**. Concreet betekent dit dat in Maastricht minimaal één op de tien huishoudens structureel moeite hebben met het betalen van hun energierekening. Dit komt voornamelijk door gestegen energieprijzen, terwijl de energetische kwaliteit van veel woningen wel langzaam verbetert maar nog altijd te laag blijft.*

De problematiek is in Zuid-Limburg relatief groot. Vergeleken met andere Limburgse gemeenten heeft Maastricht een hoog aandeel huishoudens in energiearmoede, hoger dan Landgraaf (8,1%), Roermond (8,3%) en Brunssum (9,2%), maar lager dan Heerlen (13,4%).

Vraag 2:

Welke effecten ziet uw college sinds het wegvallen van landelijke steunmaatregelen zoals het prijsplafond en de energietoeslag op het aantal huishoudens in onze stad dat zijn energierekening niet meer kan betalen?

DATUM
25 september 2025

Antwoord 2:

Hoewel er geen specifieke registratie is van het aantal huishoudens dat de energierekening niet meer kan betalen, laten de meest recente landelijke en lokale analyses van TNO en CBS een direct en meetbaar negatief effect zien sinds het wegvallen van de landelijke steunmaatregelen zoals het prijsplafond en de energietoeslag.

De totale energiearmoede in Maastricht nam tussen 2023 en 2024 toe van 8,4% naar 10,3 % van de huishoudens. In de beantwoording van vraag 1 staat toegelicht hoe dit cijfer is berekend.

Voor het effect van het wegvallen van de financiële steunmaatregelen kan ook enkel worden gekeken naar het "aandeel huishoudens met een laag inkomen en een hoge energierekening". Het aandeel Maastrichtse huishoudens in deze categorie is gestegen van 0,9% in 2022 naar 8,0% in 2024. Dit is bijna een vernegenvoudiging en toont aan dat de betaalbaarheid van energie voor de meest kwetsbare groep significant is verslechterd. Landelijk is dit aantal iets minder hard gestegen. De stijging van de totale energiearmoede komt dus vrijwel volledig voor rekening van de toegenomen betaalbaarheidsproblemen.

Vraag 3:

Hoeveel Maastrichtse huishoudens hebben de afgelopen twee jaar gebruikgemaakt van gemeentelijke regelingen of projecten gericht op het verlagen van de energielasten, zoals energiecoaches, fixteams of isolatieregelingen, en hoe beoordeelt het college het bereik van deze maatregelen?

Antwoord 3:

De gemeente Maastricht zet diverse regelingen en projecten in om de energielasten van huishoudens te verlagen door het verlagen van het energieverbruik. De afgelopen twee jaar is een aanzienlijk aantal inwoners bereikt via verschillende instrumenten, variërend van laagdrempelig advies tot financiële steun voor energiezuinige apparaten en isolatie.

Een belangrijk instrument is de dienst 'Je Energiebespaarder' (JEB), die sinds de start in mei 2023 ca. 3000 huishoudens heeft geholpen met advies aan huis, de installatie van kleine bespaarproducten en een belangrijke doorverwijsfunctie. De gemiddelde besparing van deze inspanningen bedraagt € 150 per huishouden. Daarnaast is de Witgoedregeling uitgevoerd, waarbij met een budget van € 1,2 miljoen meer dan 2.000 oude, energieverblindende apparaten zijn vervangen voor energiezuinige modellen. Dit levert deelnemers een geschatte jaarlijkse besparing op van gemiddeld € 100 per huishouden.

Binnen de lopende aanpak is een significant deel van de doelgroep de afgelopen jaren bereikt. Deze aanpak wordt voortgezet. Het college constateert dat voor huishoudens met meervoudige problemen de bovenstaande maatregelen onvoldoende zijn om echt 'het verschil' te maken. Vooral een goed geïsoleerde woning zal energiekosten significant verlagen. De aanpak van het college is daarom gericht op zowel directe verlichting als een toenemende focus op deze structurele oplossingen zoals isolatie. De aanpak energiearmoede wordt daarom uitgebreid, zie hiervoor het antwoord op vraag 8.

Vraag 4:

Op welke manier heeft de gemeente de extra middelen uit de Specifieke Uitkering (SPUK) Noodfonds Energie concreet ingezet in de wijken waar de problemen het grootst zijn, en wat heeft dit uiteindelijk concreet opgeleverd?

DATUM
25 september 2025

Antwoord 4:

Wij gaan ervan uit dat u de besteding vanuit de SPUK Energiearmoede bedoelt. Zie hiervoor het antwoord op vraag 3.

Vraag 5:

Hoe worden bewoners in wijken met een hoog aandeel slecht geïsoleerde woningen betrokken bij het opstellen en uitvoeren van plannen om hun woningen energiezuiniger te maken, en hoe wordt geborgd dat hun ervaringen ook daadwerkelijk worden meegenomen?

Antwoord 5:

De gemeente Maastricht hanteert een gebiedsgerichte en doelgroepgerichte aanpak om bewoners in wijken met slecht geïsoleerde woningen te betrekken bij het energiezuiniger maken van hun woning.

De doelgroepaanpak Energiearmoede richt zich op energiearmoede in de gehele stad. Diensten zoals 'Je Energiebespaarder' werken proactief in de wijken om vertrouwen te winnen en de doelgroep, met name degenen die hulp het hardst nodig hebben, te bereiken. Energiecoaches gaan thuis op bezoek en geven advies op maat aan de keukentafel.

De parallel lopende gebiedsaanpakken, die wij buurt voor buurt inzetten, richten zich op alle inwoners en organisaties in een wijk. Hierbij is bewonersparticipatie en de betrokkenheid van alle partijen een voorwaarde om te komen tot een gedragen besluit voor een aardgasalternatief en hoe inwoners zich daarop kunnen voorbereiden. De aanpak omvat een participatieplan per fase, waarbij rekening wordt gehouden met de kenmerken/typen bewoners binnen de wijk. Communicatie is hierin cruciaal; er wordt gezorgd voor heldere, duidelijke en transparante informatie via diverse kanalen die aansluiten bij de behoeften van bewoners. De gemeente streeft naar kleine, snelle stappen in nauwe samenwerking met bewoners en andere stakeholders. Energiecoaches nemen ook actief deel aan relevante bewonerssessies om wensen en kansen op het gebied van (collectieve) initiatieven in kaart te brengen en te ondersteunen.

Vraag 6:

Welke afspraken heeft het college gemaakt met woningcorporaties en particuliere verhuurders om huurwoningen structureel te isoleren en bewoners te ontzorgen, en welke concrete resultaten daarvan zijn tot nu toe zichtbaar in deze stad?

Antwoord 6:

De gemeente werkt samen met woningcorporaties en particuliere verhuurders om huurwoningen structureel te isoleren en bewoners te ontzorgen, hoewel de aanpak en resultaten per sector verschillen.

Op nationaal niveau zijn prestatieafspraken gemaakt met woningcorporaties over verduurzaming en circulair renoveren, met als doel om 450.000 corporatiewoningen aardgasvrij te maken en circa 675.000 woningen te verduurzamen naar minimaal de isolatiestandaard tot en met 2030. Daarnaast hebben de woningcorporaties afgesproken om uiterlijk in 2028 alle woningen met energielabels E, F en G aan te pakken. Deze landelijke afspraken vormen de basis voor lokale invulling tussen provincies, gemeenten, huurdersorganisaties en corporaties. De stand van zaken in de meerjarige prestatieafspraken 2022-2026 is weergegeven in een [raadsinformatiebrief](#).

DATUM
25 september 2025

Met de particuliere verhuursector zijn soortgelijke afspraken niet gemaakt. Wel stimuleert recente landelijke wetgeving de sector om particuliere huurwoningen te isoleren. Zo is het woningwaarderingssysteem via de Wet betaalbare huur aangepast, zodat ook middenhuurwoningen onder het puntensysteem vallen. Slechter geïsoleerde woningen krijgen minder punten, wat betekent dat verhuurders minder huur mogen vragen. Daarnaast heeft de minister aangekondigd dat er per 1 juli 2029 [minimum energieprestatie-eisen](#) gaan gelden voor huurwoningen.

Vraag 7:

Hoe monitort het college de resultaten van de ingezette maatregelen, bijvoorbeeld in termen van dalende energielasten, verbeterd wooncomfort en het voorkomen van afsluitingen, en op welke momenten worden deze gegevens met de gemeenteraad gedeeld?

Antwoord 7:

Het college informeert de raad regelmatig over de voortgang van het Uitvoeringsprogramma energie- en warmtetransitie 2023-2026 middels [raadsinformatiebrieven](#). Hierin wordt de voortgang van maatregelen (inclusief de aanpak Energiearmoede) periodiek gerapporteerd.

Het college monitort de resultaten van de ingezette maatregelen op verschillende manieren, al zijn er ook uitdagingen in het verkrijgen van directe en kwantificeerbare data. Zo worden tijdens de intake en huisbezoeken van 'Je Energiebespaarder' diverse gegevens geregistreerd, waaronder NAW-gegevens, gezinssamenstelling, type woning, energielabel, witgoedadvies en geïnstalleerde bespaarproducten, evenals sociale en technische meldingen.

Op landelijk niveau voert TNO landelijke onderzoeken uit naar de effecten van steunmaatregelen, zoals energiecoaches, renovaties en witgoedregelingen, op diverse energiearmoede-gerelateerde aspecten. Hieronder vallen wooncomfort, fysieke en mentale gezondheid, energiekosten en -verbruik, financiële zorgen, grip op de energierekening, verbondenheid en betrokkenheid in de wijk, vertrouwen in instanties en duurzaam gedrag. Dit gebeurt via vragenlijsten die voor en na de hulp worden afgenomen. Het blijkt lastig om het effect van beleid te onderscheiden van externe factoren, zoals lagere energieprijzen.

Vraag 8:

Ziet het college aanleiding om het huidige beleid aan te scherpen of uit te breiden, bijvoorbeeld door meer in te zetten op wijkgerichte isolatieprojecten, het oprichten van een gemeentelijke zonnecoöperatie, of door de gemeentelijke ondersteuning toegankelijker te maken voor inwoners die nu buiten de boot vallen? Zo ja, hoe ziet een en ander eruit? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 8:

Ja, het college ziet zeker aanleiding om het huidige beleid aan te scherpen en uit te breiden, en is hier op diverse fronten al mee bezig:

- Armoedebeleid: We agenderen de verduurzaming van (sociale huur-)woningen bij woningcorporaties. Het nieuwe beleidskader Armoede en Schulden is in september 2025 vastgesteld en besteedt nadrukkelijk aandacht aan energiearmoede. Daarbij is besloten tot de instelling van een Fonds Energiearmoede van € 250.000 per jaar voor de duur van vier jaar. De precieze invulling van dit fonds wordt later bepaald, mede in relatie tot aanpalende initiatieven van rijk en provincie.*

DATUM
25 september 2025

- *Aanpak Energiearmoede (binnen Uitvoeringsprogramma energie- en warmtetransitie): Het college zet de aanpak van energiearmoede voort. Voor de meest kwetsbare huishoudens met een laag inkomen wordt de succesvolle witgoedregeling verlengd. Hiermee kunnen nog eens 1.000 huishoudens hun oude koelkast of wasmachine omruilen voor een energiezuinig model, wat direct leidt tot een lagere energierekening. Daarnaast start het college met het Isolatieproject Energiearmoede. Eigenaar-bewoners met een beperkt inkomen krijgen één gratis isolatiemaatregel aangeboden, bestaande uit spouwmuur-, dak- of vloerisolatie. Dit verhoogt het wooncomfort en verlaagt de energielasten structureel. Voor de witgoedregeling stelt het college € 600.000 beschikbaar en voor het isolatieproject € 2.400.000. Dit sluit aan bij de wens om de aanpak van energiearmoede te verbreden van kleine, snelle maatregelen naar meer structurele oplossingen zoals grondige woningverbetering door isolatie.*
- *In de [Transitievisie Warmte en Energie](#) is de toegankelijkheid en betaalbaarheid van energie als een leidend principe benoemd. Het thema Energiearmoede wordt binnen de doelgroepaanpak verduurzaming woningvoorraad 2025 – 2027 verder vormgegeven. Naast bovenstaande maatregelen gaat het dan onder meer om het verbeteren van communicatie over lage rente duurzaamheidsleningen (via Warmtefonds) en onderzoeken wij of de gemeente aanvullende financiële regelingen moet en kan aanbieden.*

Vraag 9:

Heeft uw college zichzelf concrete doelen gesteld met betrekking tot het aantal huishoudens dat gedurende uw collegeperiode met energiearmoede te maken heeft? Zo ja, wat zijn die doelstellingen en wat is de stand van zaken met betrekking tot het behalen daarvan? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 9:

Het college heeft geen concrete, numerieke doelstellingen gesteld met betrekking tot het aantal huishoudens dat gedurende de collegeperiode met energiearmoede te maken heeft, in de zin van een directe vermindering van dit aantal.

Energiearmoede is namelijk een dynamisch, moeilijk meetbaar probleem. Het wordt beïnvloed door:

- *schommelende energieprijzen;*
- *veranderend inkomen van huishoudens;*
- *beleidswijzigingen op nationaal niveau (zoals het wel/niet bestaan van een prijsplafond of energietoeslag);*
- *fluctuaties in woningkwaliteit door verduurzaming en verhuizingen.*

DATUM
25 september 2025

Daardoor is het vrijwel onmogelijk om zuiver te monitoren hoeveel mensen er “uit” de energearmoede zijn gehaald door lokale inzet, los van landelijke en internationale invloeden.

Hoogachtend,
Namens het college van burgemeester en wethouders van Maastricht,

John Aarts
Wethouder Mobiliteit, Stadsbeheer, Vastgoed, Duurzaamheid en Hospitality

en

Jeroen Hoenderkamp
Wethouder WMO, Welzijn, Sociale Zaken en Gezondheid

Schriftelijke vragen